

Äldreförvaltningen*Kommunstyrelsens pensionärsråd (KPR)***Protokoll nr 3 fört vid sammanträde för kommunstyrelsens pensionärsråd den 20/3
2018, kl. 10.30-12.00**

Justerat den 22/3 2018

Elsemarie Bjellqvist
OrdförandeLena Hedquist
vice ordförande**Närvarande:**Ordförande
Vice ordförandeElsemarie Bjellqvist (PRO)
Lena Hedquist (SPF Seniorerna)

Ledamöter

Donald Monvall (PRO)
Ulla Wihlman (PRO)
Magnus Brattström (PRO)
Anders Lidbeck (SPF Seniorerna)
Christina Folke (SPF Seniorerna)
Kerstin Rosenkvist Hedler (SKPF)
Margaretha Persson (SKPF)

Ersättare

Gunnel Färm (PRO)
Karin Hanqvist (PRO)
Gunnar Sandell (PRO)
Anne-Marie Bergström (SPF Seniorerna)
Irene Svensson (SPF Seniorerna)
Yvonne Wendt (SPF Seniorerna)
Kerstin Svenson (SKPF)
Inga Lundvall (SKPF)

Adjungerad

Sirpa Pyörre, representant för IKINUORET

Förhinder: ersättaren Gunnar Nyberg (PRO)**Tjänstgörande ersättare:** -**Närvarande tjänstemän:** Direktören Ann-Christine Hansson, avdelningscheferna Raili Karlsson och Lisbeth Hagman, strategen Elisabeth Landström, äldreombudsmannen Linda Vikman samt KPR:s sekreterare Nima Andacheh.

1. Genomgång av närvaro

Sekreteraren noterar närvaro.

2. Val av protokolljusterare

Vice ordföranden Lena Hedquist (SPF Seniorerna) utses att tillsammans med ordföranden Elsemarie Bjellqvist (PRO) justera dagens protokoll.

3. Anmälan av övriga frågor samt fastställande av dagordning

Rådet väljer att godkänna dagordningen med följande tillägg:

– Rådets beslut att fatta svar på remissen Strategi för en äldrevänlig stad, KS dnr 152-1979/2017 läggs till som en övrig fråga under punkt 9.

4. Anmälan av protokolljustering KPR 2/2018-02-13

Anmälan läggs till handlingarna.

5. a) Anmälan av protokolljustering ÄN 2/2018-02-20

Anmälan läggs till handlingarna.

5. b) Anmälan av protokolljustering ÄN 3/2018-03-26

Anmälan läggs till handlingarna.

6. Genomgång av ärenden till äldrenämnden den 27 mars 2018

**§7 Underlag till budget för år 2019 med inriktning för
2020 och 2021 (Treåring)**

Dnr 1.2.1-132/2018

Budgeten för 2018 uppgår till 177,8 mnkr netto, vilket är en ökning med 9,5 mnkr jämfört med budgeten för 2017. Enligt stadens budget för 2018 med inriktning 2019 och 2020 förväntas anslaget för äldrenämnden minska med 4,1 mnkr år 2019 och vara oförändrade år 2020.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"Under rubriken Det särskilda boendet på sidan 5 nämns inte hur stort behovet är av servicehus. KPR anser att det måste finnas i underlaget. Detta gäller även under rubriken Boendeplanering 2019 med utblick mot 2040.

Under denna rubrik nämns inte aktivitetscentra i samband med utförande av seniorboenden. KPR anser att aktivitetscentra är en central del i erbjudandet om social samvaro för de äldre. KPR anser att det är viktigt med förebyggande insatser så att seniorboenden med aktivitetscentra också attraherar yngre pensionärer med sikte på att de ska kunna bo kvar resten av livet.

Under rubriken Insatser i ordinärt boende på sidan 7 saknar vi målet om kontinuiteten inom hemtjänsten. Det har funnits i de senaste årens målsättning. KPR anser att den är det absolut främsta åtgärden för att förbättra kvaliteten inom hemtjänsten. En annan åtgärd som skulle förbättra kontinuiteten, är utveckling av schemaläggning. Fasta heltidstjänster betyder också bättre kontinuitet liksom god och trygg vård och omsorg i hemtjänsten och i boenden.

Under rubriken Utveckling inom vård- och omsorgsboende på sidan 8 redovisas de genomförda kvalitetsobservationerna. Förutom de redovisade utvecklingsområdena, vill vi poängtera den bristande hygien som är allvarlig.

Under rubriken Anhörigstöd på sidan 9 vill KPR att det infogas att Anhörigstöd är ett frivilligt åtagande som inte ska ersätta stadens ansvar.

Under rubriken Psykisk hälsa på sidan 10 ser KPR att problematiken måste lyftas fram mycket mer. Vi vet att den psykiska ohälsan är mycket stor bland äldre. Framför allt ensamstående män är hårt drabbade med en mycket stor suicidbenägenhet. Där vill KPR också lyfta fram den verksamhet som utförs av pensionärsorganisationerna som kan minska ensamhet och nedstämdhet.

Vi har noterat att en del stimulansbidrag och statsbidrag till kommuner och landsting i syfte att utveckla vård och omsorg om äldre tar slut i år. Vi förutsätter dock att regeringen tar fram nya stimulansmedel även efter 2018. Om det inte sker är det mycket angeläget att staden budgeterar medel till satsningar för att inarbeta det i den ordinarie verksamheten."

§8 Remiss av SLKs förslag Modernisering av sociala system Dnr 1.5-989/2017

Uppdraget om moderniseringen av sociala system tillkom i budget 2016. Uppdraget tilldelades stadsledningskontoret som genomförde en behovsanalys i samverkan med stadsdelsförvaltningar, fackförvaltningar och brukarorganisationer. Behovsanalysen visade på stora utvecklingsbehov inom sociala system som resulterade i utvärderingen av fyra scenarion som möjliga tillvägagångssätt. I slutrapporten rekommenderas scenario 3, som innebär att sociala system ersätts med olika system och verktyg som integreras i stadens miljö och övriga plattformar.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§9 Remiss Äldreombudsmannens rapport 2017 Dnr 1.6-84/2018

Stadens äldreombudsman har tagit fram en rapport 2017 till kommunfullmäktige om frågor om äldres levnadsvillkor som ombudsmannen bedömer att kommunfullmäktige behöver ha kännedom om. Kommunstyrelsen har skickat rapporten på remiss.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande, som även avges i form av separat remissvar till kommunstyrelsen samt biläggs protokollet (bilaga 1):

"KPR har tagit del av Äldreombudsmannens första rapport. Vi har i detta yttrande inga synpunkter på själva rapporten, men vi vill framföra att vi uppskattar ÄO:s kommentarer i väsentliga delar. Vi vill dock lämna några synpunkter utifrån rapporten till Kommunstyrelsen

på förslag till åtgärder i arbetet att göra Stockholm till en äldrevänlig stad.

KPR instämmer i att det är viktigt att arbeta förebyggande så att äldre kan leva ett liv med en hög grad av självbestämmande och självständighet med en bibehållen god hälsa. Insatser för ökad folkhälsa, inte minst för äldre, är synnerligen angelägna. KPR ser fram emot en konkret plan för dessa insatser.

Behoven av vård och omsorg kan förväntas bli större då antalet äldre ökar. Äldreomsorgen behöver bli mer förebyggande och hälsofrämjande. Tillsammans med den tekniska utvecklingen, en bostadspolitik som utgår från äldres behov, samt kompetensutveckling hos medarbetarna kan behovet av omsorg och vård minskas.

ÄO kommenterar att staden erbjuder en mängd olika aktiviteter för att ge äldre invånare möjlighet att förbättra sin hälsa. Många känner dock inte till detta. Stadens webbsida används av ett växande antal äldre och kan vara ett sätt att informera. Det är dock inte helt lätt att hitta i den. En kommunikationsstrategi behöver utformas utifrån äldreperspektivet. Den ska inte bara gälla den digitala tekniken. Det är fortfarande så att många äldre inte har tillgång till den. Men pensionärsorganisationerna, som dagligen träffar många av de äldsta, är en resurs för att ge information.

Ombudsmannen konstaterar att vi behöver varandra, att träffpunkter och dagverksamhet är viktiga. KPR vill framhålla pensionärsorganisationernas omfattande verksamhet. I vissa delar av staden är det dock svårt då det inte finns föreningslokaler som kan användas. KPR föreslår att staden kartlägger detta och föreslår åtgärder.

Äldreperspektivet ska finnas med i alla ärenden och all verksamhet!

KPR understryker vikten av samverkan med Stockholms läns landsting.

I övrigt ansluter vi oss till äldreförvaltningens synpunkter och förslag i sitt remissvar."

§10 Remiss Stockholms stads program för alkohol-, narkotika-, tobak- (ANDT) m.m. politiken 2018-2021

Dnr 1.6-89/2018

Programmet syftar till att lyfta fram utvecklingsområden för staden i ANDT-relaterade frågor, med det övergripande målet att Stockholm ska vara en stad fri från narkotika och dopning, med minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol samt med ett minskat tobaksbruk. Insatser för att skydda barn och unga mot eget och andras bruk av ANDT utgör grunden i programmet.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

Rådet avstår från att lämna remissvar.

§11 Remiss Motion av Jonas Naddebo m.fl. (C) om mer kultur för äldre

Dnr 1.6-88/2018

Jonas Naddebo (C), Christina Linderholm (C) och Johan Fälldin (C) har skrivit en motion om att öka äldres tillgång till kultur genom närmare samarbete mellan det civila samhället och

stadens äldreomsorg. Upplägget bygger på att äldreboenden tar del av kostnadsfria kulturgärningar i utbyte mot kostnadsfri lokalutlåning.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§12 Central entreprenadavtal avseende Årsta vård- och omsorgsboende
Dnr 5.1.3-685/2018

Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd beslutade den 14 december 2017 att överlåta åt äldreförvaltningen att fatta beslut om förlängning av avtalet. Då en stadsdelsnämnd inte bedöms kunna överlåta ett sådant beslut till en fackförvaltning, behöver äldrenämnden besluta om förlängning av avtalet.

Då det finns ett beslut om att Årsta vård- och omsorgsboende ska rivas under senare delen av 2019, anser äldreförvaltningen att det centrala entreprenadavtalet mellan staden och Norlandia Care Kosmo AB inte bör förlängas till den 31 januari 2021.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§13 Central entreprenadupphandling av vård- och omsorgsboenden 2019
Dnr 5.1.2-125/2018

I detta ärende föreslås tre vård- och omsorgsboenden ingå i en central entreprenadupphandling 2019. Avtalen kan inte förlängas ytterligare utan löper ut 2019-10-31.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

”Det är viktigt med referenstagning. Kontinuiteten är viktig för de boende om det fungerar bra med nuvarande entreprenör.”

§14 Uppföljning av vård och omsorgsboende, hemtjänst, servicehus och dagverksamhet 2017
Dnr 4.1-93/2018

Elisabeth Landström föredrar ärendet samt svarar på rådets frågor.

Det sammantagna resultatet från 2018 års verksamhetsuppföljningar visar generellt att verksamheterna har god följsamhet mot lagar, föreskrifter samt avtal/ uppdragsbeskrivning och därmed förutsättningar att bedriva en god och säker vård och omsorg. Det finns dock några generella utvecklingsområden som flertalet av verksamheterna behöver förbättra. Detta gäller framför allt hälso- och sjukvårdsdokumentation och social dokumentation samt kompetensutvecklingsplaner för personalen.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§15 Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete
Dnr 1.1.3-100/2018

Med stöd av ledningssystemet ska verksamheten planera, leda, kontrollera, följa upp, utvärdera och förbättra verksamheten. Stockholms stad har ett integrerat system för ledning

och styrning (ILS) av stadens verksamheter. Staden har också ett program för kvalitetsutveckling, som är den gemensamma plattformen för utvecklingen av kvalitetsarbetet i staden. Syftet med ledningssystemet är att säkerställa ett systematiskt och strukturerat arbetssätt för att ständigt utveckla och förbättra verksamheten.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§16 Revidering av Stockholms stads handlingsplan för att förbättra arbetssituationen för socialsekreterare och biståndshandläggare

Dnr 3.5-286/2018

I detta ärende lämnas en reviderad version av handlingsplanen. De områden som ändringarna framförallt berör är omvärldsbevakning, det centrala stödet som erbjuds stadsdelsförvaltningarna, stadens arbete med mottagandet av socionomstudenter under verksamhetsförlagd utbildning, följeforskning, kommunikation samt föreslagna uppdrag i budget för 2018. Arbetet med att implementera handlingsplanen pågår under 2016-2018.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"KPR efterlyser en beskrivning av hur personalomsättning har utvecklats. Det är oerhört viktigt för de som söker bistånd att arbetssituationen förbättras för bl.a. biståndshandläggarna."

§17 Fördelning av stimulansbidrag för år 2018

Dnr 3.4-42/2018

Regeringen har gett Socialstyrelsen i uppdrag att administrera, fördela medel och löpande följa upp en tillfällig satsning på en ökad bemanning inom äldreomsorgen under åren 2015 – 2018. För år 2018 har Stockholm stad tilldelats 152,8 mnkr att rekvirera.

Totalt har 267 ansökningar motsvarande ca 350 mnkr inkommit. Enligt förvaltningens förslag fördelas 152,8 mnkr till 229 verksamheter inklusive ansökningar inom av nämnden prioriterade områden.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§18 Redovisning av stimulansmedel för ökad bemanning inom äldreomsorgen år 2017

Dnr 3.4-73/2017

Till skillnad från tidigare år har samtliga stimulansmedel förbrukats 2017. Endast ett fåtal verksamheter har förbrukat något mindre än vad de beviljats men dessa medel har omfördelats till andra sökande verksamheter.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§19 Skrivelse om behov av revidering av riktlinjer för bidrag till ideella organisationer inom stadens äldreomsorg

Dnr 1.6-81/2018

Erik Slottnér (KD), Dennis Wedin (M), Johan Hjelm (L), Alfred Askeljung (C) föreslår i en skrivelse revidering av riktlinjer för bidrag till ideella organisationer. Skribenterna anser dessutom att skillnaderna mellan lokalkostnaderna är stora och att det inte är rimligt. Därtill föreslås att en tydligare redovisning av bidragsfinansieringen bör genomföras och att riktlinjerna utformas så att organisationer som erbjuder aktiviteter helger och under sommaren premieras.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§20 Rapportering av sammanställning över ej verkställda beslut enligt 4 kap 1§ SoL för kvartal 4 år 2017

Dnr 4.1-553/2017

Vid periodens slut, den 31 december, fanns totalt 122 beslut som var fortsatt ej verkställda. Majoriteten av besluten avser permanent särskilt boende där den enskilde har tackat nej till erbjudande om plats.

KPR tar del av ärendet och lägger det till handlingarna.

§21 Redovisning av brukarundersökning inom äldreomsorgen 2018

Dnr 4.1-142/2018

Elisabeth Landström föredrar ärendet samt svarar på rådets frågor.

Årets resultat för Stockholms stad visar att de flesta är fortsatt nöjda med stödet från äldreomsorgen och det är få som svarat att de är missnöjda. Högst betyg får de frågor som är kopplade till personalen samt trygghet med äldreomsorgen. Majoriteten av de äldre uppger att de får ett gott bemötande och att de har förtroende för de flesta i personalen. Vid jämförelse mellan åren kan man se att det endast är marginella skillnader i resultaten över tid. Vid närmare analys framgår dock att det finns vissa skillnader. Exempelvis att den svarandes upplevda hälsotillstånd spelar in när det gäller hur nöjd man är.

KPR tar del av ärendet och lämnar följande yttrande:

"KPR ifrågasätter starkt värdet av Socialstyrelsens brukarundersökning. Merparten av svaren ges av andra än den som har stöd från äldreomsorgen. Den äldre är också i beroendeställning till den som eventuellt hjälper till med att svara på frågor, vilket kan ge missvisande svar. Svaren baseras dessutom enbart på fasta svarsalternativ och det finns inga s.k. öppna frågor där den äldre/närstående fritt kan lämna sina egna synpunkter."

Rådet beslutar att tillskriva den nya äldreministern gällande det bristande värdet av Socialstyrelsens brukarundersökningar.

7. Förvaltningschefens information

– Staden fortsätter att samverka med Landstinget vad gäller hemsjukvården, även om frågan om övertagande ansvaret för närvarande inte är aktuell. Parterna har hittat goda samarbetsformer för diskussioner gällande bl.a. rutiner gällande lagen om utskrivning, digitala system och läkarmedverkan.

– Nästa sammanträde för KPR kommer att äga rum på annan plats: Hotell Royal Viking på Vasagatan, vid Stockholms central.

8. Äldreombudsmannens information

Äldreombudsmannen berättar bl.a. om den nya samverkan med sekreterarna i stadsdelsnämndernas pensionärsråd.

9. Övriga frågor

– Rådets beslut att fatta svar på remissen Strategi för en äldrevänlig stad, KS dnr 152-1979/2017 läggs till som en övrig fråga under punkt 9.

KPR beslutar att inte lämna remissvar och anför följande:

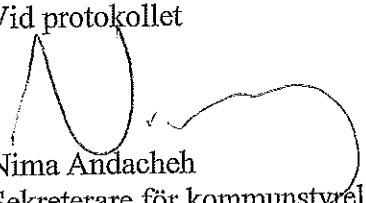
"KPR har yttrat sig över Strategin vid sitt sammanträde den 14 november 2017. Vi avstår därför från ytterligare yttrande."

Ulla Wihlman (PRO) anmäler avvikande mening. Hon anser att KPR ska lämna ett yttrande.

10. Kommande möten under året, inklusive nästa sammanträde

– Nästa sammanträde äger rum den 10 april 2018 på plats enligt punkt 7. Förvaltningschefens information.

Vid protokollet

Nima Andacheh

Sekreterare för kommunstyrelsens pensionärsråd

Till
Kommunstyrelsen i Stockholm

Remissvar gällande Äldreombudsmannens rapport 2017

Remiss från Kommunstyrelsen, KS Dnr 152-1814/2017

KPR (Kommunstyrelsens Pensionärsråd) lämnar följande remissvar.

Elsemarie Bjellqvist
Ordförande

Lena Hedquist
Vice ordförande

KPR har tagit del av Äldreombudsmannens första rapport. Vi har i detta yttrande inga synpunkter på själva rapporten, men vi vill framföra att vi uppskattar ÄO:s kommentarer i väsentliga delar. Vi vill dock lämna några synpunkter utifrån rapporten till Kommunstyrelsen på förslag till åtgärder i arbetet att göra Stockholm till en äldrevänlig stad.

KPR instämmer i att det är viktigt att arbeta förebyggande så att äldre kan leva ett liv med en hög grad av självbestämmande och självständighet med en bibehållen god hälsa. Insatser för ökad folkhälsa, inte minst för äldre, är synnerligen angelägna. KPR ser fram emot en konkret plan för dessa insatser.

Behoven av vård och omsorg kan förväntas bli större då antalet äldre ökar. Äldreomsorgen behöver bli mer förebyggande och hälsofrämjande. Tillsammans med den tekniska utvecklingen, en bostadspolitik som utgår från äldres behov, samt kompetensutveckling hos medarbetarna kan behovet av omsorg och vård minskas.

ÄO kommenterar att staden erbjuder en mängd olika aktiviteter för att ge äldre invånare möjlighet att förbättra sin hälsa. Många känner dock inte till detta. Stadens webbsida används av ett växande antal äldre och kan vara ett sätt att informera. Det är dock inte helt lätt att hitta i den. En kommunikationsstrategi behöver utformas utifrån äldreperspektivet. Den ska inte bara gälla den digitala tekniken. Det är fortfarande så att många äldre inte har tillgång till den. Men pensionärsorganisationerna, som dagligen träffar många av de äldsta, är en resurs för att ge information.

Ombudsmannen konstaterar att vi behöver varandra, att träffpunkter och dagverksamhet är viktiga. KPR vill framhålla pensionärsorganisationernas omfattande verksamhet. I vissa delar av staden är det dock svårt då det inte finns föreningslokaler som kan användas. KPR föreslår att staden kartlägger detta och föreslår åtgärder.

Äldreperspektivet ska finnas med i alla ärenden och all verksamhet!

KPR understryker vikten av samverkan med Stockholms läns landsting.
I övrigt ansluter vi oss till äldreförvaltningens synpunkter och förslag i sitt remissvar.